

Déli Hírlap

szervezőség és kiadóhivatal: Timișoara, Szentgyörgy-tér 4. Telefon: este 9 óráig 2-02, azontúl 10 vagy 2-42. Előfizetési árak külföldön: havonként 110 Lei, negyedévre 220 Lei, félévre 330 Lei és egész évre 440 Lei vagy azokkal egyenlő értékű valuta

POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VUCHETICH ENDRE

Előfizetési árak Temesváron és vidéken kézbesítéssel havonként 80 Lei, negyedévre 240 Lei, félévre 450 Lei, egész évre 600 Lei. Külföldiek és állami nyugdíjasok részére havonként 90 Lei, negyedévre 270 Lei, félévre 500 Lei, egész évre 700 Lei

1929 / SZERDA / JULIUS 31

ARA 4 LEI BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIȘOARA, V. EVF. / 171. SZÁM

A pihenés

A jól megérdemelt nyugalom valóban megilleti a honatyákat. Ez az értes bizonyára megvan bennük is most, amikor a parlament kapui őszig beárulnak. Nem volt kis munka, amit végeztek, hiszen a törvényjavaslatoknak olyan tömegét szavazták meg, ami egy egész esztendő munkára is elegendő lett volna. A szakadt cipőgyorsfalpalása mindenestre megakadályozza, hogy talpunk vizes legyen, azonban ez a gyorsan, sebtiben végzett munka semmiesetre sem ér fel a rendes talpalással, mely tartósabb. Valahogy így vagyunk a törvényhozás most végzett munkájával is. Számos kötetet kitevő új törvény az eredménye a honatyák utolsó néhány heti fáradozásának és a jövő, a legközelebbi jövő fogja megmutatni, hogy az ország és az ország lakossága érdekében mit és mennyit érnek ezek a törvények. A most megszavazott törvények közül kétségtelenül az adók emelését kimondó nehezedik legsúlyosabban amugy is szomorú gazdasági életünkre. Kisebbségi nemzeti szempontból azonban a közigazgatási javaslat, illetve törvény az, mely bennünket, elsősorban érdekel. Nem lehet jó törvény az olyan, mely a végrehajtó hatalom kezét egyáltalában nem köti meg és a mindenkori kormányok kénye-kedvére bizza a végrehajtás mikéntjét. A törvény nem egy kormány és nem egy politikai párt részére készül. Ezért olyan biztosítókat kell tartalmaznia, amelyek a végrehajtás kontinuitását garantálják. Így hiába hangzottak el megnyugtató szánt nyilatkozatok a kormány részéről a kisebbségek felé, ezek bennünket egyáltalán nem nyugtattak meg. Ezzel a súlyos teherrel járt ránk nézve a most bezárult parlamenti ülésszak, mely a törvények légiója mellett még azt a kiábrándulást is hozta nekünk kisebbségi magyaroknak, hogy a demokratikus, a gyulafehérvári pontokat kodifikált nemzeti parasztpárti kormány megtagadta egész múltját, politikai hitvallását és nyílt ülésen papirrongynak deklarálta a gyulafehérvári határozatokat. Ha egy kormány a hatalom birtokában meg tudja tagadni azt a programot, melyre egész működését építette, ha ilyen könnyen el tudja rugni maga

elő az erkölcsi alapot, melyen uralkomra jutott, akkor a rosszul fogalmazott törvény végrehajtására sem lehet

nekünk kellő biztosíték egyszerű parlamentári nyilatkozat. Elvesztettük hitünket, elvesztettük bizodalunkat és

ez a jelenlegi ülésszak mérlegében olyan veszteségtétel, melyet az egész kötetnyi új törvény sem ér fel.

Magyar sebeket gyógyít a szenátus záróülésén megszavazott törvényjavaslat, mely az esküt nem tett nyugdíjasok ügyét rendezi

Bukarest, július 29. (Tudósítónk telefonjelentése.) A parlament bizottságai — miként megírtuk — tárgyalták a nyugdíjtörvény módosítására vonatkozó javaslatot. A javaslat intézkedik az esküt nem tett, de román állampolgárrá lett és esküre hajlandó tisztviselők ügyéről, valamint kimondja azt is, hogy a régi nyugdíjtörvény hiányosságai miatt létrejött sérelmek hat hónapon belül orvoslandók. A liberálisok mindent elkövettek, hogy a kormányt eltérítsék attól a szándéktól, hogy ezt a javaslatot a parlament elé terjessze, azonban a kormány nem ingott meg, a javaslatot aláíratta a régenstanáéssal is és a parlament elé vitte. A bizottsági tárgyalás után a kor-

mány tegnap a szenátus elé terjesztette a javaslatot. Sándor József magyarparti szenátor örömmel üdvözölte a javaslatot és köszönetet mondott érte a koránynak. Különösen köszönetet mondott Maniu miniszterelnöknek, Popovici pénzügyminiszternek és Boila Romulusznak, a javaslat szerkesztőjének. Ez a javaslat — mondotta — sok vérző sebet gyógyít be. Az ilyen javaslatok képezik az utat az ország igazi konszolidációjához. Popovici Mihály pénzügyminiszter kijelentette, hogy ez a törvényjavaslat csak az első állomás a nemzeti parasztpárti kormány munkájában, amelynek célja régi hibák jóvátétele. A kormány azt kívánja, hogy a romániai magyarság találja meg hazá-

ját ebben az országban. Popovici Mihály pénzügyminiszter beszéde további során olyan kijelentéseket tett, mintha a Magyar Párt magyarországi felszólításra fordult volna szemben a közigazgatási javaslattal. Sándor József azonnal válaszolt a pénzügyminiszter szavaira és ezeket mondotta: — Ünnepelesen kijelentem, hogy a Magyar Párt semmiféle más állammal nem áll összeköttetésben, csakis a román állammal! Popovici Mihály pénzügyminiszter kijelentette, hogy Sándor József szenátornak ezt a kijelentését örömmel veszi tudomásul. Az elnök azután bezárta a vitát és a szenátus a javaslatot megszavazta.

A kifosztott község Tizenhat álarcos rabló kirabolta egy egész falut és agyonlőttek egy bankigazgatót

Csernovic, július 29. (Tudósítónk telefonjelentése.) Alig van nap, hogy az ország egyik, vagy másik részéből nem hozna a telefon híreket, amelyek újabb és újabb rablásokról számolnak be. Példátlan rablóhírtöría híre érkezik most a bukovinai Pustila községből, amelyet tizenhat vakmerő rabló majdnem teljesen kirabolta. Délután tizenhat álarcos rabló jelent meg a faluban. A banda a Banca de Est nevű pénztárhelyre ment és az ottan talált tisztviselőket lövésre készen tartott puskákkal arra kényszerítette, hogy kezüket feltartva mozdulatlanul álljanak. A rablók a bankban kétszázöttezer leit zsákmányoltak. Gärtler bankigazgató az ablakon keresztül akart a pénztárhelyből kimenekülni valószínűleg azért, hogy a csendőrséget értesítse. A rablók észrevették

sznádekát, több lövést adtak le rá és a szerencsétlen ember azonnal meghalt. A rablók azután elmentek a helység másik pénztárhelyébe, a Fröhlich-bankba, ahol hetvenezer leit zsákmányoltak. Mikor ott is elvégezték a munkájukat, sorra felkeresték a község tehetősebb gazdáit és mindegyik t kényszerítették, hogy otthon levő készpénzét adja ki nekik. A módosabb gazdák után néhány iparoshoz is bementek. Amíg a rablóbanda a községben garázdálkodott, az emberek nem mertek az utcákra kimenni. A tizenhat rabló közül ugyanis négy állandóan az utcákon tartózkodott és a keresztevényeken úgy állottak fel, hogy beláthatták az egész községet. Ha valamely kapuban ember jelent meg, arra azonnal ráfogták a puskát és kényszerítették, hogy visszatérjen a házába. Tizenkét ember sorra vette a csino-

sabb házakat, amelyekről feltételezték, hogy azokban gazdagabb emberek laknak. Némely helyen ellenkezni próbáltak velük és kijelentették, hogy nincsen pénzüik. Ott a rablók maguk láttak neki a keresésnek és amikor a pénzt valamely retekhelyen megtalálták, akkor jutalmul megverték a házbélieket. Azonban még rosszabbul jártak azok, akiknek a házában a rablók nem találtak pénzt, mert azokat addig kint tarták, amíg előadták utolsó pár leijüket is. Egy öregasszonyt úgy megverték a rablók, hogy elvesztette eszméletét. Amikor a rablók a község majdnem minden házában jártak, akkor őreiket magukkal vevé, a közeli erdőbe vonultak és abban eltűntek. A károsultak feljelentésére a csendőrség azonnal megkezdte a nyomozást és reméli, hogy az erdőben sikerülni fog a bandát elfogni.

A Lloyd-sorra való átköltözködés miatt 8 napig 20% árengedmény a már mérsékelt árakból.

DERBY

cipőüzlet:
Belváros, Hunyadi-
és Takarékpénztár-
utcák sarkán

A nyaktiló

vasuti sorompó alakjában naponta veszélyeztetni az emberek életét

Temesvár, július 30.

Két esztendő előtt megváltoztatták az Erzsébetvárosban a Hattyu-utának a Püspök-ut irányában való folytatásának irányát és ezzel együtt át helyezték a vasuti átjárót is. Vonatok járása idején a vasuti átjárót nappal egy kézi sorompóval zárják el, éjszaka pedig egy nyaktilóval. Hogy miért nevezzük ezt az utóbbi szerkezetet nyaktilónak, azt is meg fogjuk magyarázni. A nyaktiló ugyanis olyan szerkezet, amely a magasból gombnyomásra hirtelen lezuhan és alkalmas arra, hogy agyonüssön valakit. A kézi sorompót reggel hat óráig estig hat óráig egy ór esukja nyitja, a nyaktilót pedig este hat óráig reggel hat óráig a több száz méternyi távolságban levő Püspök-hid melletti ór kezeli a bakterházból. Természetes, hogy az ór el sem lát a nyaktiló-sorompóig és így nem tudhatja, hogy a leeresztéskor ninesen-e éppen alatta valaki. Ezért tehát berendeztek egy csengőszerkezetet, amelyet gombnyomásra az ór megszólaltat. A közönség az utcai zajban a legtöbbször ezt a gyenge csengőt nem is hallja. Közeledő autó, vagy kocsis éppenséggel nem hallhatja meg. Emberekkel viszont megtörténik, hogy meghallják, de abban a hiszemben vannak, hogy az valami őket nem érdeklő vasuti jelzés lehet. A csengetés után az ór megnyom egy másik gombot, mire a nyaktiló óriási robajjal egy pillanat alatt leereszkedik. Jaj annak, aki éppen alatta van.

Ezen a helyen már nem egy szerencsétlenség történt. Így legutóbb a temesvári csendőrezredes autóját zúzta össze a lecsapódó nehéz sorompó. Vasárnap este hét óra tájban ismét történt ott baleset. Hintó haladt éppen keresztül a vasutvonalon, amikor a sorompó lecsapódott és a lovak hátára zuhant, aztán leütötte a kocsist, majd tovább repült és súlyosan érintett egy hölgyet, aki éppen gyermekocsiat tolt. Maga az uriaszony hosszas betegség után akkor járt kint először. Félt, hogy ránézve ez kellemetlen következményekkel járhat.

Mint értesülünk a nyaktiló miatt egy esomó feljelentést tettek és több kártérítési pert indítottak a vasut ellen. Ezer szerencse, hogy a lezuhanó nehéz nyaktiló-sorompó eddig még nem vert agyon valakit. Mindenesetre különös, hogy ilyen járt helyen, ahol naponta huszonnyolc vonat közlekedik, ilyen kezdetleges szerkezettel zárják el a pályát. Szabad-e este hattól reggel hatig emberek életét és járművek biztonságát veszedelemben tartani? Ki vállalja mindezt a felelősséget? Meg vagyunk róla győződve, hogy mihelyt Vidrighin Sztán vezérigazgató ezekről az állapotokról értesül, meg is szünteti azokat. (Sz. L.)

Tizenkettedszer lett miniszterelnök Briand

Páris, július 29.

Doumergue köztársasági elnök még vasárnap — mint azt jeleztük — Briand külügyminiszternek adott megbízatást a kormányalakításra. Briand kijelentette, hogy az új kormányt előre meghatározott cél szem előtt tartásával alakítja meg. Azon fáradozik, hogy kibővítse azt a bázist, amelyre támaszkodni kíván. A designált miniszterelnök kijelentését a sajtó úgy értelmezi, hogy a hágai kormánykonferencia megkezdéséig rendelkezésre álló rövid idő miatt feladta azt az eredeti szándékát, hogy megalakítja a baloldali köztársasági kormányt. Briandnak ez a kormánya valószínűleg csak ideiglenes lesz és főfeladata, kellő tekintéllyel képviselni Franciaországot a hágai értekezleten. Utána a parlament őszi ülészakának

megnyitása alkalmával kormányát újjáalakítja. Az ideiglenes kormány ugyanazokból fog állani, mint a lemondott kormány. A lapok meg is állapítják, hogy Briand kormánya Poincare-kormány lesz Poincare nélkül. Beavatott politikai körök szerint az új kormányban az előbbi kormánnyal szemben mindössze annyi változás lesz, hogy Briand nem csak miniszterelnök, hanem egyben külügyminiszter is lesz. Valószínűnek tartják, hogy Briand két új államtitkárságot is szervez. Az egyiket a miniszterelnökségen az elzászi ügyek intézésére, a másikat pedig a tengerészeti miniszteriumban a kereskedelmi tengerészeti ügyek vezetésére. Érdekes, hogy Briand ezuttal tizenkettedszer alakít kormányt. Az új kormány már pénteken be is mutatkozik.

Az augusztusi vörösnapi alkalmából szigorú rendelet érkezett a belügyminisztertől Temesvárra

Temesvár, július 30.

A moszkvai internacionale augusztus elsejére kiadta az utasítást, hogy valamennyi államban vörös napot kell rendezni. Az agitátorok egész serege indult el az európai államokba, hogy ezeket a tüntetéseket előkészítsék. A hatóságok azonban valamennyi államban megtiltották a szükséges intézkedéseket a tüntetések elfojtására. Franciaországban már hetek óta kiutasítják az összes gyanús elemeket, a francia kommunista vezéréket pedig letartóztatták és azok börtönben ülnek. Párisi jelentés szerint augusztus elsején az összes gyárakat és középületeket katonaság fogja őrizni. A rendőrségnek a fővárosi helyőrségen kívül huszonkétezer ember áll rendelkezésére, hogy a rend fenntartását biztosítsa.

Szófiában a rendőrség, hogy a tervezett kommunista tüntetéseket megelőzze, a gyanús munkásvezéreknél házkutatást tartott. Ebből az alkalmából harminchárom kommunistát letar-

tóztattak és nagyon sok lázító röpiratot foglaltak le.

Svájcban német kommunisták akartak tüntetést rendezni. Ezek tegnap átmentek a határon, de a határőrök feltartóztatták őket és ekkor valóságos harc fejlődött ki a németországi kommunisták és a svájci határőrök között. A harc folyamán több bolsevik agitátor megsebesült.

Romániában is megtették a hatóságok minden előkészületet, hogy a rendet és nyugalmat biztosítsák. Tegnap érkezett meg Temesvárra a belügyminiszter rendelete, amely augusztus elsején megtilt mindenféle összejövetelt, felvonulást, tüntetést és az utcákon való gyülekezést. Gyülekezetet és felvonulásokat csak abban az esetben szabad tartani, ha a rendőrprefektúrához beadott előzetes kérvény alapján erre megadják az engedélyt. A megyei prefektúra a rendeletet már közölte a rendőrséggel, amely megteszi a szükséges előkészületeket az esetleges rendbontó kísérletek megakadályozására.

Ősi magyar hagyomány kel életre Szigetfalun arató ünnep rendezésével

Szigetfalu, július 29.

A régi magyar arató ünnepek fényét, a termésért Isten iránt megnyilvánuló hála és lelki emelkedettség pompáját, a földmivések megelégedettségéből fakadó örömet akarja viszszavarázsolni a Magyar Párt szigetfalusi tagozata augusztus 11-én. A tagozat ezen a napon arató ünnepeket rendez és betartja vele a hajdani arató ünnepek minden hagyományát, szokását, azonkívül pedig az ünnepség másik részét kulturális összejöve-

telnek tervezi a Bácság különböző műkedvelői és dalárdái részére. Szigetfalu gyönyörű napjára meghívták a Magyar Párt bácsági tagozatának egész vezetőségét, amely Ambrózy Andor báró vezetésével nagy küldöttségben utazik majd ebbe a virágzó községbe. A bácsági református pap-ság részéről ott lesznek Szabolcska László dr. temesvári, Nemes Elemer igazfalvai, Szombati Szabó István ingosi és Kiss Imre mosnicai lelkészek. Az ünnepség vezetői Keltz

VIASZOSVÁSZON ASZTALTERITOK

60/100..... Lei 60—
80/115..... „ 92—
85/115..... „ 130—

HAAS LIPÓT

Linoleum- és Szőnyegáruház
Timisoara, Bulev. Regele Ferdinand

Simon szigetfalusi altagozati elnök P. Repeliczay Jenő földbirtokos lesznek.

Az arató ünnepen magyar nemzetiségű felvonulnak a szigetfalusi ifjak és leányok és ez utóbbiak közül az egyik bársonypárnán hozza magával a buzakoszort, amelyeket átnyújt Ambrózy Andor bárónak és a leányvédnöknek. Ugyanakkor a lelkész megköszönik Istennek az áldást, majd következnek a szokásos arató ünnepek énekei és versei. A délután kezdődő kulturális műsor a következő: 1. magyar dal. Irta Baja Mihály református lelkész, szavalja Bodnár László református lelkész. 2. Énekszám. Előadja Zöld Zoltán karnagy vezetésével a végvári református dalárda. 3. A Bakony. Egyfelvonásos vallásos játék. Előadják a szigetfalusi műkedvelők. 4. Petőfi Sándor: Egyszólamú énekem. Szavalja ifj. Dezső Antal. 5. Dinnyecsőz. Parasztkomédia. Előadják a műkedvelők. 6. Kurac-dalok. Előadja Zöld Zoltán karnagy vezénylese és Csergő Lajos tárogatókísérete mellett a végvári református dalegylet. 7. Lóvászár. Parasztkomédia. Előadják a műkedvelők. 8. Petőfi Sándor: Szeptember végén. Szavalja Molnár Rózsi. 9. Fogadás. Cigánymonológ. Előadja Vass Béni. 10. Az asszony hangja. Gyallay Domokos vigjátéka. Előadják a műkedvelők. 11. A környékbeli dalárdák versenye. Eddig már beneveztek a végvári, mosnicai, igazfalvai, gátaljai és szigetfalusi dalárdák. A legjobb dalárdát ezüst koszorúval tüntetik ki. Előadás után a református iskola udvarán felállított lombsátorban százteritokes vacsora, majd reggelig tartó tánc következik. A nagy rendezőbizottság, amelynek élén a magyarpárti altagozat vezetőségével Bodnár László lelkész szorgoskodik, mindent elkövet a siker érdekében.

A radnai bucsusok hazatérése. Vasárnap délután Temesvár minden városrészéből körmenetek indultak a máriaradnai útra, hogy a Máriaradnáról érkező zarándokokat fogadják. A városon kívül volt a találkozás, ahol az érkezőket Ferch Mátyás apátkanonok üdvözölte. A bucsusok aztán bevonultak a városba és a székesegyházban adták hálát Istennek a szerencsés visszatérésért. Hálaadó énekek után a bucsusok eléjük jött övéik társaságában hazaszéledtek.

A mentők nagy nyárimulatsága

aug. 3-án és 4-én

a

Luna-Parkban

26 Attrakció
Tiroli vendéglő

Tánc, Zene
Sorsjáték

Tót levették és a csehek

Megkezdődött Tuka tót képviselő perének tárgyalása, akiket azzal vádolnak, hogy Szlovenszékot el akarta szakítani Csehszlovákiától

Pozsony, július 30.

Tudósítónk telefonjelenése.) A Tuka-ügy tárgyalása hétfőn reggel vette kezdetét a pozsonyi törvényszék előtt. A csehszlovák képviselő ügye hónapokon keresztül foglaltatta nemcsak a szlovenszékoi, hanem az utódállamok közvéleményét. Mint már jelentettük, Tuka Béla ezt azzal vádolják, hogy Szlovenszék elszakítása érdekében éveken át propagandát fejtett ki. Az ellene emelt vád szerint az elszakítás érdekében megszervezte a rodobrana nevű fájvédő szervezetet és ezt a magyarországi tót szervezet mintájára akkor is megkezdte, amikor a magyar kormány az egyesület működését betiltotta.

Tukával együtt mint bűntársak a vádlottak padjára került még néhány híve, akiket az ügyészség szintén kémkedéssel és hazaárulással vádol.

A per egyik koronatanuja volt Kosik Gusztáv dr. amerikai szerkesztő, akinek a bíróság még szombaton kihallgatott a védők és az államügyész jelenlétében. Erre a tárgyalás előtt kihallgatásra azért volt szükség, mert Kosik hétfőn már visszautazott Amerikába. A kihallgatás zárt tárgyaláson történt és így a szerkesztő tanuvallomása csak a főtárgyaláson felolvasásra kerülő jegyzőkönyvekből lesz ismeretes. Érdekes, hogy a Szlovák legutóbbi számát, amely a Tuka-ügy tárgyalásával foglalkozott, a belügyminiszter rendeletére elkobozták. A cikkben a Szlovák azt állította, hogy prágai körök is meg vannak győződve Tuka ártatlanságáról és az egész csak szocialista desperádók műve.

A tanúk nagy része, akik terhelően vallottak Tukára és társaira, a lap szerint olyanokból rekrutálódnak, akiket maradékbirtokokkal megvesztegettek.

Az utca képe

Pozsony külső képén is meglátszik, hogy nagy esemény van készülöben. Már kora reggel az utcán és a kávéházakban mindenki a Tuka-ügyről beszél. A rendőrség nagy előkészületeket tett a rend fenntartása érdekében. A törvényszék épülete előtt számos detektív és rendőr igyekszik megakadályozni a tárgyalásra siető közönség összehódulását. A tárgyalásra csak belépőjeggyel lehet bejutni. A törvényszék elnöke mindössze száz jegyet adott ki. Ezek között jogászokon és újságírókon kívül négy nő és néhány pap van.

A befentes rab

Tudósítónk félnyolc órákor jelent meg a törvényszék folyosóján. Rajta kívül még egy-két újságíró és néhány ügyvéd van jelen. A tárgyalási terem ajtaja zárva van még. A folyosót egy rab takarítja. Ettől tudja meg tudósítónk, hogy Tuka magánzárkában volt elhelyezve, körülötte súlyos büntetésre ítéltek foglyok. Elmondja ez a rab, hogy Tuka az utolsó napokban nagyon sok látogatót fogadott. Éjszaka-kon keresztül dolgozott és állandóan jegyzeteket készített.

A befentes rab azt is elárulja, hogy Tuka kihallgatása alkalmával valószínűleg nagy politikai beszédet fog mondani és eddig még ismeretlen leleplezésekkel szolgál majd Szlovenszék politikai életéből.

Közben az érdeklődők száma gyarapodik, már mintegy harmincan vannak a folyosón, akik a tárgyalás megnyitására várnak. Megjelenik Waldhüter ezredes, aki a honvédelmi miniszteriumban van beosztva és Sana

A türelmetlen védőügyvéd

Nyolc óra öt perckor Terebesy tárgyalási elnök vezetésével megjelenik a bíróság és a következő percben fogházöröktől kísérvé megjelenik Tuka és többi vádlott társa. Tukán egyszerű kék ruha van és szemüveget visel. Balkarján szallag, amely jelzi, hogy vizsgálati fogoly. A vádlottak a bírói emelvény előtt foglalnak helyet, mögöttük a fogházörök.

Alig helyezkedett el a bíróság, amikor szólásra emelkedik Ottlik védő. — Tekintetes törvényszék...

A védő nem jut tovább beszédével, mert Terebesy elnök félbeszakítja azazal, hogy várjon, mert hiszen még meg sem nyitotta a tárgyalást. A tárgyalásnak ezután való megnyitása után a védő írásban nyújtja át a bíróságnak indítványát.

Ebben elfogultsági kifogást emel az elnök ellen, mert ez valamikor barátságban állott a vádlottal, ami befolyásolhatná a tárgyalás vezetésében. A bíróság átveszi az indítványt és tanácskozássra vonul vissza.

Szünet közben Tuka odament védőjéhez és így szólt hozzá:

— Felesleges volt ezt az indítványt

A vád és védelem előcsatározásai

Weichhers dr. Snacky védője szintén kifogásolja a bíróság illetékességét és elbadja, hogy olyan dolgok is szerepelnek a vádak között, amelyek még az államvédelmi törvény életbe léptetése előtt történtek. Élesen szembe fordul a katonai szakértőkkel.

Új szakértők kihallgatását kéri, mert a jelenlegi szakértők mint katonák természetesen ellenségei a vádlottaknak.

A katonai szakértők Pozsonyba való megérkezésük után azonnal érintkezésbe léptek a pozsonyi rendőrigazgatóság politikai osztályával. Ez is bizonyítja elfogultságukat. Különben is a katonai szakértők nincsenek is tisztában a pernek az anyagával. Vagy nyugalmazott tisztek, vagy pedig francia vezérkari tisztek kihallgatását kéri, akik elfogultatlan szakvéleményt terjeszthetnek majd elő.

Ottlik védő csatlakozik Weichhers előterjesztéseivel.

Borickey ügyész ellenezte a védők indítványát, mire a törvényszéki tanács újra tanácskozássra vonult vissza.

Mintegy félórai szünet után a bíróság újból megjelent a teremben és kihirdette, hogy a védők összes elő-

terjesztéseit elutasította. Galla ügyvéd ezen határozat ellen semmiségi panaszt jelentett be. Ezután fölvetették a vádlottak személyi adatait, majd felolvasták a negyvenkét oldalra terjedő vádiratot, amelyet már ismerítettünk. A bíróság ezután Snacky és Mach vádlottakat hazaengedte, mert kihallgatásukra csak holnap kerül a sor.

A teremben ezután néma esendő támadt és mindenki a legnagyobb figyelemmel leste, hogy Tuka mit fog mondani.

A hazaárulási per fővádlottja engedélyt kért a bíróságtól, hogy ilve terjeszthesse elő védőbeszédét, részben azért, mert sokat kell elmondani, másrészt pedig szüksége van jegyzeteire is. Miután a bíróság ezt megengedte, Tuka délelőtt tizenegy órákor kezdett beszélni és megszakítás nélkül déli egy óráig terjesztette elő védekezését, amelyet délután négy órákor folytatótt.

Súlyos váddal illetnek engem — mondotta — és nyolc év óta folyik ellenem a hajsza ellenségeim részéről. Mindezt azért teszik, mert ki akarnak ütni a szlovák politikai életből. Mivel a nemzetközi jog tanára nagyon jól

tudom, hogy mit szabad tennem és tudom azt is, hogy mit tettem. Ünneplésesen kijelentem, hogy mindig csak azt cselekedtem, amit mint jó szlovák hazafinak szabad volt tennem.

Akik a vádat ellenem elkészítették, azok a vádirat megírásánál nagy irói invenciót tanusítottak.

Ez a vádirat nem történelem, hanem csak történelmi regény. Ezt a regényt Mickievic lengyel író egyszer már megírta és ebben most én játszom Konrád szerepét. A vádirat szerint azért léptem a tót néppártba, hogy a köztársaságot szétrobbantsam. Azt is mondja a vádirat, hogy magyar családból származom és magyar érzelmű vagyok.

Akik a vádat ellenem elkészítették, azok a vádirat megírásánál nagy irói invenciót tanusítottak.

Ez a vádirat nem történelem, hanem csak történelmi regény. Ezt a regényt Mickievic lengyel író egyszer már megírta és ebben most én játszom Konrád szerepét. A vádirat szerint azért léptem a tót néppártba, hogy a köztársaságot szétrobbantsam. Azt is mondja a vádirat, hogy magyar családból származom és magyar érzelmű vagyok.

Tuka védekezése

Tuka hosszasan bizonyítgatja ezután, hogy a tizenharmadik századig visszamenőleg családjá mindig tót érzelmű volt és nagyanyja családjából származik a tótok legnagyobb költője, Hviezdoslav. Elmondotta ezután, hogy már 1910-ben könyvet írt a nemzeti kisebbségek érdekében. Részletesen ismerteti azokat a körülményeket, amelyek között a politikai életbe került. Elmondotta, hogy

1921-ben a kormány ígérete ellenére megszüntették a pozsonyi egyetem jogi fakultását és így a tanárok kenyér nélkül maradtak.

Az állásnélkül maradt tanárok nagy része Magyarországra ment, ő azonban továbbra is ott maradt. Elmondja, hogy akkor szólították fel, csatlakozzék a tót autonomista mozgalomhoz. Prágában a kultuszminiszteriumban állást kínáltak neki, ő azonban ezt nem vállalta el.

„Uszítottam“

A sors ironiája — mondotta —, hogy amikor most a prágai miniszteriumban nyugodt állásban lehetnék, itt kell ülnöm a vádlottak padján. Hangsúlyozta, hogy tudományos meggyőződésből híve a nemzeti kisebbségek autonómiájának. Bevallom, hogy uszítottam, mert akkor mindenki uszított és mert akkor elkecseregettem harcolt Szlovenszék autonómiájáért. Ennek az uszításnak meg is lett az eredménye, mert az 1925. évi választások után a kormány kénytelen volt a szlovákokat is bevenni a kabinetbe.

Két társa, akikkel együtt uszítottam, ma miniszteri székben ül, ő pedig a vádlottak padján.

Juriga is hangoztatta nem egyszer, hogy minden államban meg kell változtatni a népek önkormányzatát, mert amely államban ez nincs meg, azt szét kell robbantani. Én ilyeneket soha nem mondtam — folytatta — és meg is kerültem a vádlottak padjára. Azután részletesen kitért az egyes vádpontokra és a kémkedési vádra vonatkozólag a következőket mondotta:

— Ilyent csak ostoba ember tehet. Én pedig nem tartom magam annak.

Részletesen, okiratokra és tanukra való hivatkozással, cáfolta azután a vádirat egyes pontjait, majd az elnök a tárgyalás folytatását ma reggelre halasztotta el.

Hírek

— Elhunyt lugosi iskolanővér. Lugosról jelentik: Rudolfina Mária iskolanővér negyvenkét éves korában hosszas betegség után elhunyt. Rudolfina Mária nővér három év óta működött Lugoson és nagy népszerűségnek örvendett.

— Nincs legszebb, csak egyformán szép nő van. Deavilleből jelentik: Simon Böske, Miss Európa és Ellen W a n h e u s o n, Miss Amerika vasárnap délelőtt mérték össze szépségüket a deavillei strandon. A zsűri szavazatainak összehasonlításakor kiderült, hogy a szavazatok teljesen egyenlően oszlanak meg és így egyikük sem kapta meg a Miss Universe címet. A rendezőség az ötvenezer franknyi díjat megosztotta kettőjük között.

— A jólinformált Scotus Viator. Bukaresti tudósítónk telefonálja: Scotus Viator egyik bukaresti lap tudósítója előtt nyilatkozott és ebben a nyilatkozatában kitért arra a külföldi propagandára is, amelyet a békeszerződések revíziója érdekében külföldön folytatnak. Scotus Viator szerint ennek a mozgalomnak az élén R o t h e r m e r e lord áll, akinek Daily Mail című lapját senki sem olvassa. (Naponként egymillió négyszázezer példányban jelenik meg. A szerk.) és senki nem veszi komolyan. A határok bármilyen megváltoztatása csak rendkívül zavaros és emberfölötti szenvedések árán volna lehetséges.

— Sikeres műkedvelői előadások. Vasárnap a Krizsán-telepi műkedvelők a Turcsányi-féle vendéglőben előadták Follinus Aurélnak Szeget-szeggel című háromfelvonásos énekes népszínművét. Ugyanakkor a Munkás-telep magyar műkedvelői a Dittrich-féle vendéglőben három egyfelvonásos bohózatot játszottak. Mindkét előadás sikeres volt és az előadók sok tapsot eredményeztek.

— A lugosi pénzügyigazgatót Nagyváradra helyezték. A pénzügyminiszter B a t e a l a János volt temesvári pénzügyi adminisztrátort, akit nemrég hasonló minőségben Lugosra helyezett át, most a nagyváradi pénzügyigazgatóság vezetésével bizta meg.

Rakettek az eddigi árakból **10%** engedmény augusztus 3-ig **Sternberg**

— A kettős birtokosok továbbra is kapnak határátlépési engedélyt. Megirtuk, hogy a belügyminiszter rendelkezésére a Jugoszláviába és Magyarországra szóló ötnapos határátlépési igazolványok kiadását megszüntették. C i g a r e a n u Liviusz dr. vármegyei prefektus kijelentette, hogy a közvetlenül a határ mentén lakó lakosság, amely földművelési célokból jár át a szomszédos országba, ezentúl is kap határátlépési engedélyt.

* Ha szereti egészségét, csakis természetes vegytiszta buziási szénával telített »HERCULES« szikvizből igyék. Cim: Hercules szikvizgyár, Temesvár-Erzsébetváros Str. Jon Vasil (Rezső-utca) 1. szám. Telefon: 20-22.

Meghalt Maniu miniszterelnök édesanyja

Kolozsvár, július 30.

(Tudósítónk telefonjelentése.) Maniu Klára, Maniu Gyula miniszterelnök édesanyja, tegnap délelőtt tíz órakor badacsonyi tuszklánúmban meghalt. A matróna hosszabb ideig betegeskedett, utóbb állapota jobbrafordult és a halála tegnap délelőtt váratlanul következett be. A nagyszony betegágyánál csak Kornélia nevű apácaleánya volt és ő fogta le haldokló anyja szemét. Maniu Gyula miniszterelnököt telefonon értesítették anyja haláláról. A miniszterelnök a gyászshir vétele után megrendülve csak ennyit tudott mondani

— Szegény jó anyám . . .

Maniu még tegnap elutazott Badacsonyra és szerdán résztvesz anyja temetésén, akit délután két órakor a badacsonyi kápolnába helyeznek örök nyugalomra. Halálát a miniszterelnökön kívül, Kassziusz nevű egyetemi tanár fia, két leánya, közülük egyik Boila Romulusz kolozsvári egyetemi tanár felesége és igen kiterjedt rokonság gyászolja. Alig van Erdélyben román uricsalád, amely a Maniu családdal ne állana valamelyes rokoni nekszusban. Maniu Gyula iránt nagy részvét nyilvánul.

— Súlyos autószerencsétlenségek. Bukaresti tudósítónk telefonálja: Vasárnap a fővárosban két autószerencsétlenség történt. Az egyik szerencsétlenség a Calea Mosiloron történt, ahol Teodorescu sofőr elgázolt egy nyolc éves fiúcskát. A fiút súlyos sérüléseivel kórházba szállították, a sofőrt letartóztatták. A másik autószerencsétlenség színhelye a Strada Romana volt. Egy gépkocsi, amely tulságos sebességgel haladt, elgázolta Voicu Illés közrendőrt, aki kisebb sérülésekkel került ki az autóból. A vigyázatlan sofőr ellen megindították az eljárást.

— Merénylet a lőporraktár óre ellen. Az elmúlt éjjel a gázgyár mellett lévő lőporraktár előtt őrtálló katonák két ismeretlen egyént szólított fel távozásra, akik a raktár körül oládkodtak. A felszólításra mindketten a közeli kukoricásba futottak, ahonnan többször az óre löttek, majd eltűntek. A nyomozás megindult.

— Miss Eszperanto. Az augusztus 4-én Budapesten kezdődő nemzetközi eszperantokongresszus első napján a pesti Vigadóban zárkörű kosztümbál lesz, amelynek keretében szépségversenyt tartanak és megválasztják Miss Eszperantot. A megválasztott szépségkirálynő ezt a címet a legközelebbi eszperanto világtalálkozásra viselheti.

— Agyonszurta mulató társát. Kovács Mihály és Tóth Mihály gironai lakosok ittas állapotban összevesztek. A veszekedés során Kovács kést rántott és fejbeszurta társát. Tóthot súlyos sérülésekkel a temesvári Begaszatoriumba szállították, ahol tegnap délután meghalt. Kovácsot a rendőrség őrizetbe vette és a temesvári ügyészség a gyilkos ellen letartóztatási indítványt tett S a f i r e s c u vizsgálóbíróknak.

— Új idők új rendszere. Kereskedői körökben sokat beszélnek arról, hogy Temesvárott már a közeli napokban egészen új rendszerű intézmény nyílik meg. Arról van szó, hogy a kolozsvári EL-BE kötöttáru gyár és import harisnyaház német-amerikai mintára Temesvárott elosztó fiókot létesít. Romániában eddig husz ilyen fiókja működött a gyárnak és a temesvári lesz a huszonegyedik. Az új fiók ELBE harisnyaház név alatt már a legközelebbi napokban megkezdí működését a józsefvárosi Kossuth Lajos-utca 21. szám alatt. Ebben az üzletben jut majd a közönség mindennemű selymáruhoz. Egyetlen próba mindenkit meggyőz.

— Szegény temesvári gyermekek nyaralása. Egy hónapja van annak, hogy harminc temesvári gyermeket a város költségén levittek a Fekete tenger mellé Balcicba. Vulpes István tanoncotthoni felügyelő, aki a gyermekeket elkísérte, néhány napra most hazaérkezett és elmondta, hogy mind a harminc gyermek pompásan néz ki és a legtöbb gyarapodtak is tesi su'iban. A gyermekek e hét végén érkeznek vissza Temesvárra és augusztus 6-án újabb harminc szegény temesvári gyermek indul Balcicba.

— Rendőrségi krónika. Dézsi János epreskerti munkás feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek lakásába behatoltak és onnan több ruhát elloptak. — Neumann Leopoldina józsefvárosi munkásknő feljelentést tett a rendőrségen, hogy S a m u i l a Sándor szabósegéd, akit megkért, hogy távollétében vigyázzon a Hunyadi-ut 47. szám alatti lakására, több holmiját ellopta. — Hauptmann István epreskerti munkás feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik két öltönyét ellopták.

— Megkezdődnek az új hórház felszerelési munkálatai. Az új kórház továbbépítési és felszerelési munkálatait — mint annak idején megirtuk — a város árlejtés után kiadta több temesvári iparosnak. Az árajánlatok utánszámítását a városi mérnöki hivatal elvégezte és azt helyesnek találta. Ennek alapján most már az illető iparosokkal megkötötték a végleges szerződéseket. A szerződések értelmében a kórháznak november elsejére teljesen el kell készülnie.

— A szárnak nem történt semmi baja. Tegnap délután Szlovácsék János huszonkét éves szolgálga egy kis kordéval, amelybe szárnak volt befogva, a Grisellini-utcából a Zápolya-utcába akart befordulni. Nem vette észre, hogy a Gyárváros felől egy villamoskocsi jön. A villamoskocsi vezetője erősen csengetett, azonban Szlovácsék ugylátszik nem hallotta a figyelmeztetést. Szerencsére a villamos idejekorán lefékezett és így csak kisebb erővel kapta el a kordé hátsó részét. A kordé egyik kereke és rudja eltört, de sem Szlovácséknek, sem pedig a szárnak nem esett baja.

* Jég szekrények, fagyaltgépek, vas-és rézbutorok, mosdóasztalok külön és garnitúrákban mélyen leszállított áron kaphatók Scherter Ottó vaskereskedésében, Temesvár-Belváros, Zápolya-utca.

— Bicskával szivenszurta magát és meghalt. Budapesti tudósítónk telefonálja: A központi betétpénztár kórházában tegnap hajnalban Wiesner Béla üggető tréning szivbaja fölötti elkeseredésében zsekbicskával szivenszurta magát és meghalt.

Érckoporsókat ércbetéteket sűrű kereszteteket minden kivitelben nagyságban és színben készít és állandóan raktáron tart.

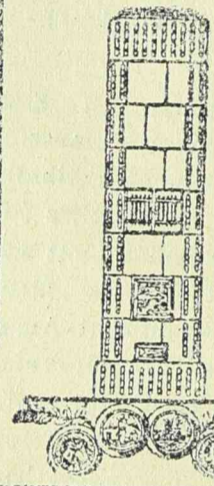
Schwab Jakab

érckoporsó- és bádógáru üzem. Temesvár-Mehala, Bul. Cetatii 9. (Belvárosból indulva 2-ik villamos megálló.)

Pucher András

Cserépkályhagyár

Timișoara-Iosefin Strada I. C. Bratianu No. 6 Józsefváros, Uri-utca.

Állandó nagy raktár Cserépkályha és kandallókban Tűzhely és tűzhelycserépek fehér és különböző más színekben Fayence-falburkolati lapok Keramik-padlólapok Chamotteégla és 2359 Chamotteégla.

20

Leiert nyerhet 1

DAIMLER-autót

(Főnyeremény)

1 férfiöltönyhöz való I-ső rendű szövetet csináltatási költséggel együtt.

1 hordó bort
1 süveg cukrot
1 női selyemruhát
1 férfiórát
1 nőiórát
1 ebédli szőnyeget
1 pár gyönyörű nőcipőt
1 rádiót és még 290 különböző értékes tárgy közül bármelyiket, ha

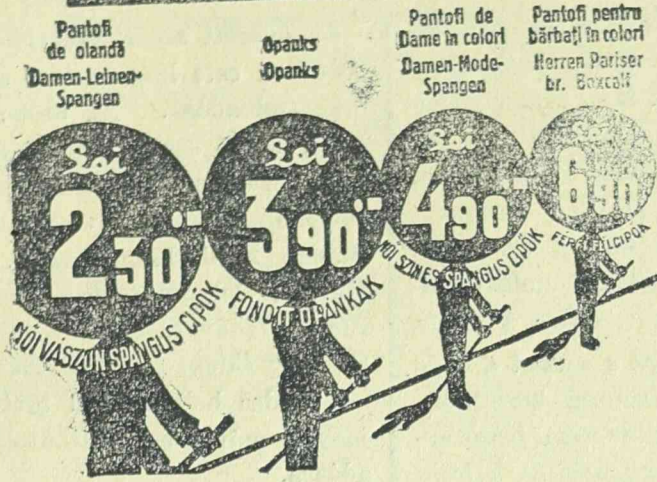
Mentősorsjegyet

vesz.

Huzás augusztus 4-én a Lunaparkban kir. közjegyző előtt.

Sorsjegyek a mentőállomáson és a trafikokban kaphatók.

„HERMA” Din cauza sezonului foarte inaintat, se vinde:

**Gommer -
Räumungsverkauf**

Cercedați
vizitarea noastră
Besichtigen Sie
unsere Schaufenster!

Takialta meg kirkatalinkat!

A resicai vasmunkások jubileumi ünnepsége. Resicáról jelentik: A resicai fém- és vasmunkások szervezete most ünnepelte meg fennállásának húszötödik évfordulóját. A jubileumra már szombaton érkezett számos vendég úgy az ország különböző szervezetei részéről, mint pedig Budapestről magyarországi fém- és vasmunkások szövetsége részéről, amelyhez azóta a resicai szervezet tartozott. Szombaton este a Munkásotthon nagyszalagján ismertetési estély volt, amelyen R o h r Péter karnagy vezetésével a gyári zenekar hangversenyzett. Vasárnap délelőtt folyt le a munkások portpályáján a jubileumi diszközgyűlés, amelyen beszámoltak a szervezet alapítási körülményeiről és történetéről. A különböző szervezetek kiküldöttjei sorra üdvözölték a jubileumi szervezettel. Délben nagy bankett volt, délután pedig a Józsa-ligetben nagyszabású népiünnepélyt rendeztek.

ECKER bútorgyárban készült **lakberendezések** és **amerikai irodabútorok** állandó kiállítása. Temesvár, Józsefváros, Kossuth L. u. 17. Telefon 575. Saját kárpitosműhely.

Vakmerő autókirándulás a határon át. Belgrádból jelentik: Marburgból tegnap este egy autó jött át a határon jugoszláv területre és mindenféle lázító tartalmu röpiratokat szórt szét. Az autó utasaival visszatért Ausztriába, mielőtt a rendőrség feltartóztathatta volna.

Olcsó kirándulás Palesztinába. Alig van a mai kulturvilágban ember, akit ne érdekelne a Szentföld, akár vallásos érzésből, akár mint az emberiség egyik legrégebbi kultúrcentruma, vagy pedig az ott most újjáéledő zsidó államépítés szempontjából. Ennek az általános érdeklődésnek akar kielégítést nyújtani az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség, amikor terve vette egy kellemes, tanulságos és olcsó Palesztinakirándulás megszervezését. A kirándulás szeptember 23-án kezdődne és október 21-ig tartana. Gazdag és változatos az összeállított program, amelyben úgy bibliai nevezetességek, mint az új települések megtekintése szerepel, azonkívül Egyiptom megtekintése is. A harminc napos társasutazás költsége körülbelül 35-40.000 lei lesz, aszerint, hogy hányan jelentkeznek részvételre. Részletes programmal és felvilágosítással az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség központi irodája (Cluj, Strada Baron L. Pop 10) szolgál, amely legkésőbb szeptember 1-ig fogad el jelentkezéseket.

Anyakönyvi hírek. Született: Craciun Pál, Meghaltak: Boros János 74, Pavlovics Mária 26, Lemerer József 54, Barbu Ovidiusz 1, Lamersfeld János 75, Zelenka János 45 és Sandru Virgil 22 éves korában.

40 millió vagyon felett rendelkezik a **Munkások Rokkantszervelete**

Lépjön be rögtön, nehogy öreg napjaira koldulnia kelljen.
Beiratkozni lehet az egyesület következő fiókjainál:

- I. kerület az „Arany Szarvas” éttermében,
- II. „ a gyár. Vigadó kistermében (Sörgyár)
- III. Horticsek-féle vendéglőben, Király-utca 36.
- IV. Schollier-féle étterem, Skudier-tér.
- V. Botton-féle vendéglő, Str. Olteniei 25

Rónában Jäger-féle vendéglőben, Strada G. Major 10, minden hó első és harmadik vasárnapján és az egyesület központi irodájában, III., Hunyadi-ut 10, minden nap.

Szivenszurt vasutas. Debrecenből jelentik: Tegnap reggel az utcán vérebe fagyva találták M á t y á s András vasutast. Mátyás fején nagy seb tátongott, azonkívül szívét is átszúrták. Valószínűnek tartják, hogy egyik haragosa támadhatta meg és szúrta agyon. A tettest keresik.

Ha jól és olcsón akar étkezni, úgy menjen a Palace-kávéházba, ahol a déli menü 50 lei. (Leves, sült, főzelék, tézta.)

Mielőtt szabadságát megkezdi, el ne felejtse fényképezőgépet vásárolni, amellyel élő emlékeket hoz magával. Újdonságok már 500 leitől feljebb.

KECSKEMÉTI Temesvár

Nagy lopás a temesvári tűzészeti iskolában. König főhadnagy, a temesvári tűzészeti iskola pénztárosa három napon keresztül hivatalosan Bukarestben tartózkodott és visszatérése után kinos meglepetés közben megállapította, hogy távollétében ismeretlen tettesek álkulccsal kinyitották a Wertheimszekerényt és abból körülbelül egy millió leinyi készpénzt loptak el. A rejtélyes lopási ügyben úgy a katonai hatóság, mint pedig a rendőrség erélyes nyomozást indított.

A Zeppelin újra Amerikába repül. Friedrichshafenből jelentik: A Zeppelin augusztus elsején szertol ujjabb amerikai utra. Erre az utra huszonegy utast visz magával, akik már meg is váltották jegyüket. E c k e n e r dr. kijelentette, hogy a léghajó gépei teljesen rendben vannak és ujjabb próbautra nincsen szükség.

A nemzetközi kongresszusok városa. Budapesti tudósítónk telefonálja: Joggal mondható, hogy augusztusban Budapest a nemzetközi kongresszusok városa lesz. Az eszperantisták, a diákok, a katolikus ifjuság, a kertészek tartják a magyar fővárosban augusztus hó folyamán nemzetközi kongresszusukat és ezenkívül nemzetközi sakkverseny lesz, az egészet pedig betetőzi a Szent István hét rendezése.

Elégett termés. Rudnáról jelentik: Tegnap délután kigyulladt a rudnai határban a görög keleti lelkész és a községi jegyző tulajdonát képező buzatermés és az teljesen leégett. A kár százezer lei.

Jóteknycélú strandünnepély. Az ujkisodai jóteknycélú asztaltársaság a szegény gyermekek felruházására augusztus 4-én a sági strandon nagy strandünnepélyt rendez. Jó konyháról, kitűnő italokról és olcsó árakról gondoskodott a rendezőség. Szives pártfogást kér a rendezőség.

Falurossza. A Besseney-telep római katolikus hírközségének magyar műkedvelői szombaton, augusztus 3-án este a Plank-féle tereben előadják Tóth Ede háromfelvonásos énekes népszínművét, a Falurosszát. Beléptidij személyenkint husz lei.

Az ujkisodai magyarok kultúrestje. Az ujkisodai magyar párt augusztus hó 4-én, vasárnap, könyvtárának gyarapítására nagyszabású kultúrestét rendez, délután három óráról kezdődőleg. Díjtekézési verseny, hangverseny, este kilenc órai kezdettel pedig műkedvelői előadás lesz. Két egyfelvonásos, a Forog vagy nem forog, Szőke Szakál Vonnőnégyese és több szavalat kerül színre.

Rollógrádi rollórudak

SINGER HENRIK, Gyár. Fő-u. Tel. 1325
1929 E szelvény ellenében 5% engedmény.

Nyaráló gyermekek hazatérése. A temesvári zsidó nőegylet, miként az elmúlt esztendőben, ebben az évben is lehetővé tette, hogy szegény zsidó gyermekek a beszerencsaszódmegeyi Tihucán nyaraljanak. A gyermekek egy hónapig voltak oda és ma déiben térnek vissza tizenkét és tizenhat perckor. A vezetőség közbenjárására sikerült elérni, hogy a gyermekek átszállás nélkül közvetlen kocsiban tessenek meg az utat Tihucától egészen a józsefvárosi pályaudvarig.

Egy éves önkéntes tragikus szolgálati utazása. S a n d r u Virgil huszonkét esztendőes temesvári egy éves önkéntes katona, hivatalos megbízatásban Karánsebesen járt. Mikor vissza akart utazni, rossz vonatra szállott föl és ezt csak akkor vette észre, amikor a vonat már megindult. Leugrott a vonatról és olyan szerencsétlenül esett, hogy koponyatörést szenvedett. Behozták a temesvári helyőrségi kórházba, ahol tegnap meghalt.

Gyermekszépségverseny lesz augusztus 4-én a mentők nagy nyári mulatsága alkalmával a Lunaparkban. Részt vehet nemre való tekintet nélkül minden gyermek, ki a 6. életévét még be nem töltötte. A versenyzők csoportosítva lesznek és egy helybeli művészekből álló zsűri fogja eldönteni a versenyt délután 6 órakor. A nyertesek között három értékes díj kerül osztásra. Jelentkezni a mentőállomáson, valamint aznap a Lunaparkban fölállított irodában lehet. Benevezési díj nincs. A verseny fél hat órakor kezdődik.

A géptechnika a lipesei mintavásáron. Sehol sem lehet a modern technika vívmányai felett oly tökéletes seregszemlét tartani, mint a lipesei technikai mintavásáron. A legtöbb gépet, készüléket szakmák szerint osztályozva üzemen mutatják be a közönségnek. A kiállításra kerülő technikai cikkek közül említsük itt a szerszámgepeket, a háztartási cikkek gépeit, elektrotechnikai és rádiótechnikai készülékeket, járműveket, gázértékesítési gépeket, vas- és acélárakat stb. Különösen kiemelkedik a géptechnika. A külföldi kiállítók száma egyre növekszik és új mintavásáresarnokok létesítésével a kiállítási lehetőségeket fokozták. A legtöbb készült csarnokokkal együtt a mintavásár most tizenhat hatalmas csarnokkal rendelkezik. A legközelebbi technikai mintavásárt 1929 őszén rendezik.

Lábezépségverseny lesz aug. 4-én a mentők nagy nyári mulatsága alkalmával a Lunaparkban 3 értékes díjjal. Jelentkezni már most lehet a mentőállomáson vagy aznap d. u. a Lunaparkban. Benevezési díj nincsen.

MOZI

Belvárosi Mozi:
Kedd, szerda, július 30, 31.
Gyárvárosi Mozi:
Péntek, augusztus 2.
Mehalai Mozi:
Vasárnap, augusztus 4.

A kalandok hercege

Egy előkelő spanyol romantikus kalandjai Riegro (Kuba) szigetén. Megszakítás nélküli harcok a sziget kalózaival és a szép Serafina megmentése az erőszakos Don Balthazar karmai közül.

A főszerepekben:
Ramon Novarro,
Marcelline Day

Monopol:
Metro-Goldwyn Oradea

Az előadások kezdete: 6 és 9 órakor.

Rádió

Műsor:

Kedd, július 30. Budapest. 9 óra 15: Gramofónhangverseny. **11 óra:** A budapesti rendőrzenekar fuvóegyüttesének hangversenye. **4 óra:** Szányi Aladár: Meseország kincsei című műséből felolvas. **5 óra 15:** Tangók, bluesek. Előadja Teleki Sándor és rádió-lázitriója. **6 óra 30:** A székesfővárosi zenekar hangversenye. **7 óra 30:** Gramofónhangverseny. **10 óra 10:** Cigányzene. **Bécs. 11 óra:** Hangverseny. **4 óra:** Zene. **6 óra 5:** Zongora és ének-számok. **7 óra 50:** Operarészletek, utána jazz-band. **Belgrád. 12 óra 45:** Gramofónhangverseny. **5 óra 55:** Kvartett. **8 óra 35:** Szerb cigányzene. **9 óra 45:** Rádiózene. **Berlin. 5 óra:** Zongorahangverseny. **5 óra 30:** Zene. **8 óra:** Könnyű zene. **9 óra:** Hangverseny. **Brünn. 11 óra 30:** Gramofónhangverseny. **7 óra:** Hangverseny. **8 óra 20:** Hangverseny. **9 óra 15:** Szórakoztató zene. **Frankfurt. 4 óra 15:** Hangverseny. **7 óra 5:** Vigjátékok. **Hamburg. 4 óra 15:** Parasztdalok. **8 óra:** Drámai előadás. **10 óra:** Hegedűhangverseny. **11 óra 15:** Könnyű zene. **Langenberg. 5 óra 35:** Hangverseny. **Leipzig. 12 óra:** Hangverseny. **3 óra 15:** Zene. **4 óra 30:** Ének-számok zongrakísérettel. **8 óra:** Zenekari hangverseny. **10 óra 15:** Táncczene. **Milánó. 11 óra 15:** Zene. **5 óra 15:** Hangverseny. **8 óra 30:** Hangverseny. **11 óra:** Jazz-band. **München. 12 óra 20:** Gramofónzene. **12 óra 55:** Schrammelzene. **4 óra:** Zene. **7 óra 50:** Zenei balladák. **9 óra 30:** Táncczene. **Stuttgart. 10 óra 30:** Gramofónzene. **4 óra 15:** Hangverseny. **8 óra 15:** Molnár Ferenc: Játék a kastélyban című színművének az előadása. **9 óra 10:** Hangverseny újabb osztrák zeneszerzők műveiből.

Szerda, július 31. Budapest. 9 óra 15: Katonazene. **12 óra 5:** Mandits-szalonzenekar hangversenye. **4 óra 10:** Erdődy Mihály kromkijai. **1. Élet sinein. 2. Három szép piros rózsá. 3. A szerelem mindent legyőz. Felolvassa Radó Árpád. 5 óra 10:** Cigányzene. **7 óra 15:** Mészáros Sándor: Krasnojarszki emlékek. **7 óra 50:** Lóversenyeredmények. **8 óra:** Hangverseny. Teichmann Irén operaénekesnő, Gergely László (zongora) és Antal Károly operaénekes közreműködésével. **9 óra 15:** Könnyű zene. **10 óra 50:** Cigányzene. **Bécs. 11 óra:** Hangverseny. **4 óra:** Zene. **9 óra:** Balalajkazenekar hangversenye. **9 óra 20:** Könnyű zene. **Belgrád. 12 óra 45:** Kvartett. **3 óra 25:** Rádiókvartett. **8 óra 25:** Fúvószena. **8 óra 30:** Zenekari hangverseny. **Berlin. 5 óra 30:** Zene. **8 óra 50:** Táncczene. **Brünn. 11 óra 30:** Gramofónzene. **4 óra 30:** Hangverseny. **7 óra 10:** A cseh filharmonikusok hangversenye. **Frankfurt. 1 óra 15:** Gramofónzene. **4 óra 15:** Hangverseny. **7 óra:** Hangjátékok. **8 óra 15:** Hangverseny. **9 óra:** Zene. **Hamburg. 4 óra 15:** Hangverseny. **7 óra 25:** Csevegés zenei illusztrációkkal. **9 óra:** Exotikus zene. **10 óra 15:** Zene. **Leipzig. 12 óra:** Gramofónzene. **4 óra 30:** Zenekari hangverseny. **8 óra:** Nemzeti táncok. **9 óra:** Walter Robert háromfelvonásos tragikomédiája. **Milánó. 11 óra 15:** Zene. **5 óra:** Hangverseny. **8 óra 20:** Zene. **10 óra 30:** Hangverseny. **München. 12 óra 30:** Gramofón. **4 óra:** Zene. **7 óra:** Citerahangverseny. **8 óra:** Vidám zenei egyveleg. **9 óra 5:** Zongora-hangverseny. **10 óra 45:** Táncczene. **Stuttgart. 10 óra 30:** Gramofónzene. **12 óra:** Hangverseny. **8 óra:** Szimfonikus hangverseny. **9 óra 30:** Hangverseny.

Színház

Miss Amerika utoljára értékes album sorsolással. A színház közli mindazokkal, akik még a Miss Amerika című káprázatos, ragyogó kiállítású új operettrevüt nem látták, hogy kedden este utoljára kerül színre Temesvárott ez a példátlan sikerű ujdonság. Hogy ezt az előadást minél emlékeztetősebbé tegye a színház, díszes kivitelű albumokat készítettett s azokat a kedden este előadásán a közönség között kifogják sorsolni. Az albumok a főszereplők autogramos fényképeit és a Miss Amerika leghatásosabb tömegjeleneteit tartalmazzák. Sorsjegy nincs. Aki megváltja a belépőjegyét, már részt vesz a sorsolásban, s ha a véletlen kedvez, nyerhet egy-egy ilyen gyönyörű emlék albumot.

Tatárjárás esti előadása mérsékelt helyárrakkal. Örömmel fogadta Temesvár közönsége, hogy ezen a bucsu héten a színházban esti előadást fognak tartani mérsékelt helyárrakkal. A legnépszerűbb magyar operett, a Tatárjárás fog színre kerülni szerdán Kondor Ibolyával, Kun Magdával, a két vezető szerepben. Az előadás kezdete este 9 órakor lesz. Jegyekről a nagy érdeklődésre való tekintettel jó előre gondoskodni.

Az operett személyzet bucsuja. Csütörtökön este lesz az idei évad utolsó operettelőadása. Az utolsó Verebély leány kerül színre. Ennek az előadásnak keretében bucsuznak az operett-ensemble főerősségei: Kondor Ibolya, Betegh Bébi, Kun Magda, Kőszegi Margit, Solyóm Győző, Tompa Béla, Ihász Aladár, Leövey Leó, Izsó Miklós, Réthely Ödön. A csütörtöki bucsu-estét rendes helyárrakkal tartják meg s jegyek már most válthatók ezen előadásra.

Heti műsor:

Kedd: Miss Amerika. Utoljára Temesvárott. Az I. felvonás után díszes nagyértékű albumok sorsolása a közönség között. Rendes helyárrak.

Szerda: Tatárjárás. (Esti előadás mérsékelt olesó helyárrakkal.)

Csütörtök: Az utolsó Verebély leány. (Az operett személyzet bucsuja Temesvártól. Rendes helyárrak.)

Péntek: A testőr (Rendes helyárrakkal. Poór Lili főlépésével.)

Szombat: Játék a kastélyban. (A drámai társulat bucsuja. Utolsó előadás az idényben. Poór Lili és Janovics Jenő főlépésével. Előadás előtt: Janovics Jenő dr. bucsuszavai a közönséghez. Rendes helyárrak.)

Közgazdaság

Harminc bányai malom Temesvár székhellyel központi irodát alakított

Nemcsak a Bányászat, hanem az egész ország malomiparára nagyjelentőségű értekezlet zajlott le vasárnap egész napon át a Prochaszka Testvérek tulajdonát képező Műmalom iradályhelyiségeiben. Harminc bányai kereskedelmi malmos gyűlt össze és megvitatta a malomipar jelenlegi helyzetét, kimondta a bányai kereskedelmi malmok koncentrációját. Ez a tömörülés közvetlen következménye volt az általános gazdasági deroutnak és lépés az egészséges, a mai helyzetnek megfelelő szervezkedéshez.

Évek óta tapasztalható, hogy nemcsak a Bányászat, hanem az egész ország malomipara nehézségekkel küzd, amelyek nem egyszer a szerencsétlen konkurrenciára és a kellő hitelvédelem hiányosságára, valamint a szerveztlenségre vezethetők vissza. Így érlelődött meg a Prochaszka Testvérekben az a gondolat, hogy valamilyen központi szerv létesítésével a malomipart megerősítsék és a jelenlegi válságból kivezetve biztos és szilárd alapokra fektessék. A Prochaszkaéktól kiindult kezdeményezés sok hét előkészítő munkája után nem maradt eredménytelen.

Az értekezleten a harminc bányai malom képviselője egyhangulag kimondta, hogy megalakítja Temesvár székhellyel a bányai kereskedelmi malmok központi irodáját.

A malomkoncentráció elnökeül Prochaszka Oszkárt, helyetteséül Bencsenari Vazult, a Resicaművek malmainak igazgatóját választották meg. Ezenkívül egy kilenc tagból álló választmány működik az elnökség mellett, míg a fontos kérdéseket a közgyűlés hivatott megvitatni. A temesvári iroda igazgatója Grosz Imre, a Műmalom vezértitkára lett. A koncentráció egyelőre csak erre a har-

minc bányai malomra vonatkozik, lépésről lépésre kiépítik a szervezetet Aradra, Nagyváradra, egész Erdélyre és ennek megfelelően több fiókirodát állítanak fel. A malomkoncentrációra irányuló szervezkedés ezzel az alakulattal tehát korántsem nyert befejezést. A koncentráció célul tűzte ki a még meg nem szervezett malmokat is a belépésre felhívni.

A malomtulajdonosok, akik a koncentráció tagjai, a jövőben mindent eladást csak a Temesvárott székelő központi iroda útján eszközölhetnek. A malmok továbbra is fentartják függetlenségüket, önállóan is eszközölnek eladásokat, azonban azokat bejelentik a központi irodának, amely ezeket a terhekre írja. A malomkoncentráció tagjai megállapodtak a produkció kontingentálásában is. Ez annyit jelent, hogy a központi iroda az eladás arányában állapítja meg kvótásterület és az üzemi termelőképesség aránya után, hogy melyik malom mennyit örölhet.

A központi iroda eszközli a liszt eladását és az eladás arányában osztja szét a malmok között az örölési százalékot.

Ez a rendszer megszünteti a helytelen konkurencia következtében kifejlődött túlprodukeiót — csak annyit örölnek amennyire szükség van — azonkívül a központi iroda révén egészséges hitelviszonyokat teremt és megszünteti a sokszor veszteségekkel zárult és a konkurenciából folyó spekulációt is. A központi iroda már augusztus tizenötödikén megkezdte működését, míg a koncentráció tagjai egymás között belső szankciók alkalmazásával vállaltak felelősséget az egyezmény betartására. Temesvárról indul ki a további

szervezkedés, amelynek szálai Grosz Imre igazgató kezébe futnak.

Ezenkívül szervezkedtek az ugynevezett vámmalmosok is. Ezek a malmosok nem adnak el lisztet, csupán bizonyos örölési százalék ellenében megörlik a gabonát. A cél az, hogy ezek között is egységes örölési százalékot állapítsanak meg.

A budapesti tőzsde jegyzései (július 30.) Leszámitolóbank 92,5, Kereskedelmi Bank 116, Angol-Magyar Bank 93, Magyar Hitel 79,4, Pesti Hazai 200, Drasche 122, Csáky-Prackfalvi —, Urikányi 115,5, Rima 92,4, Salgó 70,6, Általános Készlet 693, Beocsini 219, Nasici 116, Spodium —, Szikra 200, Ganz 103,2, Magyar cukor 102,5, Délcukor 120, Lipták —, Egis 142,5, Nova 36,4, Temesvári Szesz —, Temesvári Sör —.

Sport

Belföldi és külföldi sporteredmények. Nagyszámú közönség előtt zajlott le az Előre evezőegyesület versenye. A versenyen megjelent Simbeteanu temesvári ezredes, sportkerületi elnök is, míg a verseny sima és kitűnő megrendezése Stern Samu, Reich József mérnök és Schusztér Ödön dr. érdeme. Szűz versenyben ezerhatszáz méteres távon győzött Cserháty Ferenc 7 p. 37 mp. 2. Gröger Károly. Dubló kormányos nélkül: Győz Fischer Imre—Bodnár Andor pár 7 p. 42 mp. Dubló nők részére kormányos nélkül: I. Stern Magda—Kohn Rózi 8 p. 37 mp., 2. Friedmann Lilly—Krebsz Rózi. Négyes kormányossal: Győz: Bolerat, Gröger, Wittenberg, Fuchs I., Fuchs II. 7 p. 30 mp., 2. Cserháty, Weisz, Reich, Billéd. Ez volt a mezőny legszebb versenye.

Egyéb eredmények: Kadima—Makabea 5:2 (2:0). Végvári SE—Ujvároscai SE. 3:0 (2:0). A gólokat Zöld, Kádár és Bocu rugták. ZsSE ifj. — Wacker (Nagykomlós) 3:2 (1:1). Vulturul (Nagykomlós)—Máriaöldi SE 15:0.

A külföldön Budapesten nagy érdeklődő közönség előtt folyt le Berlin—Budapest atlétáinak küzdelme és azt Berlin 49:48 pontarányban nyerte meg. Nürnbergben a német birodalmi futballbajnokságért folyt a küzdelem. A Sp. Fürth 3:2 (1:1) arányban legyőzte a Hertha csapatát és ezzel harmadszor nyerte meg a németbirodalmi futballbajnokságot. Válogatott vízpolómérkőzést játszottak Franciaország és Belgium csapatai 1:1 eredménnyel. A messzi Délamerikában a Ferencváros amely a múlt héten 3:2 arányban győzte le a világbajnok Uruguay csapatát, revánsot adott Montevideóban. Az uruguayi csapatnak ezúttal sikerült 3:0 arányú revánsot venni.

Családi házakat

10 éves részlettörlesztésre csakély 20.000 és 30.000 lei befizetés ellenében építünk. A házakat a beköltözéstől kezdve lakbérrel törlesztheti. 10 év leforgása alatt megerősítés nélkül sajátja lesz a ház. — November 1-i beköltözésre 100 házat építünk. Sőt minden a jegyzéssel, hogy jó helyre jusson és még ezidén házába beköltözhesse. Érdeklődéseket kérem Ternyáncsev Tivadar, Józsefváros, Horváth Boldizsár-utca 3, és a „Strand”-Kolonián. Tekintse meg a javában folyó építkezéseket! **Telepízigazgatóság.**

Apróhirdetések

Miss Páris

Világhírű francia jósnő. Szugeszcio és kéziből való jóslás. Látogatás 100 lei. Bonnáz-u. 22, az udvarban. Józsefváros. (4268)

Alkalmazás

Perfekt szakácsnő

6 bizonyítványokkal kerestetik jó fizetéssel. Cim a kiadóban. (4313)

Vidékre

Özést és háztartási munkát vállaló nő felvétetik. Tudakozódhatni szerdán Dr. Kerényi nél, Gyár-u., Andrassy-ut 18. (4301)

Allást keres

Bejárónő, minden

ci jól főz, állást keres aug. 1-re. Cim: Gyár-u. 13. (4259)

Mindenes

esetleg gyermekek mellé augusztus 1-re állást keres. Gimeket a kiadoba kérek.

Adás-vétel

Ánkora kenyérsütőde.

félbarna Kg Lei 10—
fehér " " 11—
Elárúsióhely Str. General Foch 38, Józsefvárosi piacon délelőtt. (4227)

Szép hangu

cimbalom Shunda-féle és új gramofon lemezekkel jutányosan eladó. Cim: Kaesovszky, Gyár-u. 12.

Ujjonnan épült

családi ház két egyszobás lakás, konyha, speisz, eladó. Közelebbit: Petőfi osárda, Pummer-utca 2. (2999)

Vendéglő

forgalmas helyen, 2 szobás lakással, engedéllyel vagy anélkül jutányosan eladó. Érdeklődni: Theisz nél, Bonnáz-utca 12. (4264)

Uj szakett

eladó. Cim: Csillag-u. 2 a (4267)

Chevrolet személyautó

10 évvel fiatal, keveset használt, 1928-as típusu eladó. Bühler Testvérek. Boulevard Berthelot 6. (4308)

Rádió

és kanári madarak olcsón eladók. Str. Lancu Vacarescu 15 (Bem-u.) (4303)

Modern motor-hengermalom négy járatu, jó állapotban, ugyszintén egy malomberendezés olcsón eladó. Cim a lap kiadójában. (4083)

Dr. Aczél szemorvos

endel Jenőherceg-utca 4. (4158)

Lakás

Kiadó

1 szobás lakások. Eladó házhelyek havi 250 lei részleltetésre. Timisoara-Erzsébetváros. Hattyu u. 6. sz. (4171)

Szép lakás

azonnal kiadó. 1 szoba, konyha, speisz, láskamra, villanyvilágítás, vízvezeték, mosókonyha a szuterénben is. III., Kereszt-tér 2. (4016)

2-3 személynek

szoba, esetleg ágyak kiadók. Cim: Muzsly utca 21. Gyár-u. (4311)

Belvárosban

butorozott szoba és egy udvari kis szoba aug. 1-re kiadó. Cim a kiadóban. (4269)

Különbejáratu

egyszerű butorozott szoba, magányos arnak kiadó. Cim: Corvia Mátyás u. 2. (4307)

Egy szoba-konyha

láskamra azonnal kiadó, ugyanott egy bicikli eladó. Cim: Mehala, Vársor 32. (4314)

A SZENVEDÉLY TŰZÉBEN

írta: PAUL REBOUX

A Déli Hírnap jogositott regényközlés

9. Folytatás

A gond beköltözött a házba. A butorokat egymásután adták el. Az étkezések egyre nyomorúságosabbak lettek, selejtes gyümölcsből, mindenféle maradék ételből állottak. A lakás takarítására nem telt. Főzni maguknak kellett, spiritusz forralón. Hanyagságból, vagy rosszakaratból, sem az egyik, sem a másik nem törődött vele. Ebéd idején el kellett szaladni egy zöldséges boltba, két sou-ért apró halat vásárolni, amit az utcán állva majszoltak.

És micsoda rendetlenség volt náluk! Estrellita, aki természetfől fogva naplopásra hajlott, mindig valami képzelte segítőre várt, aki rendezget és tisztogat. Annnyira ment, hogy nem törődött semmiféle házi dologgal és piszokban élt. Ez a lezúllás meglátszott rajta is. A szeme csillogását eltakarták a lecsüngő hajfürtök, a cipői kirepedtek, ruhaderékának a könyöke világított. És miközben reményeik mind rombadőltek és rohanást zuhantak a szennyvers nyomor felé, folytonos perlekedéssel gyötörték egymást, amelyre mindig több és több alkalom kínálkozott. Így esett, hogy boldogságuk már végsőt vonaglott a négy mecskos, üres fal között, egy függönytelen, poros szobában, melynek butorzata egy ágy volt, szárkés lepedővel, amely alatt narancshéjak és száraz kalásdarabok penészedtek.

Ezalatt Ramont mardosta a fájdalom. A nappalokat és gyakran az éjszakákat is a házban való kóborlásal töltötte. Minden hely, amelyhez Estrellita emléke fűződött, mélabus állomássá vált számára. Megmászta a lépcsőket szobáról-szobára ténfergett, lehajtott fejjel, ráncolt homlokkal, dörmögve és szimatolva mint egy ketrecbe zárt farkas.

Estrellita, aki félt a vele való találkozástól, a lehető legritkábban távozott hazulról. Egyszer mégis szemtől-szembe találkozott vele a Padre Marchena utcában. Egész furesa látvány volt így, lógó orral, felindulástól fakón... Kissé ijesztően hatott rá. A férfi hebegve mondta:

— Hát te... hát te... Sevillában voltál?

Heteket át végigkutatott utána minden negyedet, de hiába!

— Ah! ninna... ha tudnád...

A leány ellágyult ettől az elfogódottságtól. Egy hosszú percig esőndben maradtak, anélkül, hogy tekintük szét vált volna. Aztán a férfi nagyon gyöngéden kezdett beszélni. az otthonáról, az anyjáról, az ürességről, ami a távozó után maradt. Szavai valami nagy nyugalommal töltötték el Estrellitát. Amint hallgatta őket, újra ott érezte magát a tiszta házban, viszagondolt a bőséges ebédekre, aztán a sikerekre, az estekre, a lelkesedő nézőtér előtt. Fejét felemelve mondta:

— Igaz... igaz...

Ramon felbátorodva megkérdezte, hogy boldog-e? A lány eleinte büszkeségből semmit sem akart elárulni.

— Igen, meg vagyok elégedve, — ismételte anélkül, hogy többet mondott volna.

A férfi azonban, akit gyötört ez a vallomás a reánézve elérhetetlen bol-

dogságról, hirtelen, szárazon mondta: Annál jobb... Isten veled... Vigyázz, hogy vége ne legyen...

A lány ijedt csodálkozással visszatartotta:

— Mi baja van? Fájdalmat okoztam magának?... Oh, biztosíthatom, hogy nem készakarva...

— Bocsáss meg, — szölt a férfi viszahódítva. — vannak efféle rosszkedvű pillanataim... Nem az én hibám... Hallod-e ninna. — folytatta gyöngéden — azt kívánom, hogy soha se ismerd meg a bánatot, soha se... Mivelhog jól megy a sorod, ne változzon semmi az életedben. Én majd folytatom az enyémet, amely nem valami vidám, arra esküszöm...

Ezeknek a szavaknak mélyről jövő hangsulya, fájdalmas kiáltást csalt ki Estrellitából:

— Nem, Ramon... nem vagyok boldog!...

És könnyített a terhén, amely fojtogatta. Bizalmasan elmondta Pepillo durvaságait, gondjait, bánatukat, szegényteljes szegénységüket.

Ramon magához vonta:

— Ide hallgass, ez nem tarthat tovább... ez így nem mehet... El kell őt hagynod, igaz?

— De hova menjek?

— Estrellita, könyörgöm neked... A házam a tied... Értsd meg, minden...

Gyöngött belőle a vágy és a reménység. Össze-vissza beszélt. A keze remegett.

— Meglátod, úgy fognak neked engedelmeskedni, mint egy kis hercegnőnek... Teljesítheted minden szeszélyedet... Minden napod virágos husvét ünnepe lesz... Ah! kiesi Litám, lehetetlen, hogy vissza ne jöjj... Tudod, hogy mindent elfelejtünk... Anyám tárt karokkal fogad... A lánya leszel... Belehalok, ha nem mondasz.

Sokáig beszélt így. Gépiesen megindultak és a Pescaderia-tér felé mentek. Ramon háza előtt Estrellita még habozott:

— Megesküszik, hogy nem tér vissza a régi utra... hogy okosan fog viselkedni?

— Oh! igen... esküszöm... Jöjj! Maga előtt bocsátotta be.

Tomasa a piacon volt.

— Menj a szobádba, — szölt Ramon, magam jelentem be neki a jó ujságot.

A küszöbön várt. Végre megjelent az anyja, mindenfélével megrakodva. Ramon boldogsággal telve ment elébe. De mialatt beszélt, Tomasa letéve kosarát, mutató ujjával keresztet rajzolt a falra:

— Ahogy igaz, hogy ez itt egy kereszt, — szölt az öregasszony, — emlékezz rá, fiam, hogy a mai napon betér hozzánk a szerencsétlenség.

VII.

Estrellita újra táncolt. Visszatérte óta a Delices megnépesedett. Minden este egész csomó epedő vette körül a dühögőt.

Estrellita, legutóbbi tapasztalata után, elfordult a szerelemtől; pávaskodott, bombonokat ropogtatott, beszívta a rózsák illatát, de senkinek

sem válaszolt. Ramon dühögött az örökös udvarlások miatt.

Még Tomasának is beszélt róla.

— Hát bizony, fiam, — felelt a vénasszony sunyi képpel, — ahol méz van, ott a egyek sem hiányoznak...

Ramon félbeszakította:

— Mit akarsz ezzel mondani?... Megint vádolsz?... Miért?...

— No de semmit, egyáltalán semmit! Már egy szót se szólhat az ember... De meg vagy akadva!...

— De valami jár a fejedben... Te tudsz valamit.

— Egyáltalán nem. Megbolondultál? Semmit sem tudok... A lány csinos, udvarolnak neki, ennyi az egész...

Ramon otthagya, lehajtott fejjel, mint ahogy mostanában szokott járni.

Már nem lehetett ráismerni a jókedvű Ramonra, az asszonyok kellemkedő széptevőjére, a közönséget pukkadásig kacagtató tréfálkozóra. Megtermett alakja összezsugorodott, szemei sárgás fényben villódtak. Estrellita visszatérte óta nem hogy megnyugodott volna, hanem még több oka volt a gyanakvásra. A misén, sétatéren, mindenütt, ahol csak látták, vad pillantásokkal döfködte azokat, akik arcába néztek.

(Folyt. köv.)

Különféle

Nyáralók figyelmébe!

Kitűnő penzió heti díjai Olaszországban: Abbazia 60 P. Torbole (Gardató) 50 P, Velence Lido 55 P, Rimini 50 P, Nervi-Genua 50 P. Franciaországban: Páris 50 P. Francia Rivierán (több helyen) 48 P. Ausztriában: a Wörthi tónál 53 P, Radegund és Trachitten magaslati helyen 52 P, Bodensdorf (Attersee) 60 P. Prospektus (válaszbélyeg) több száz referencia. „Corvinaeum” iroda, Budapest VI., Jókai utca 1. 10. (4145)

Társulás

Fővárosi kitűnő étkezde és kávécsarnok átvételéhez kerestetik társ vagy társnő 2—300 pengő tőkével. Jelige: Megélhetés, teljes ellátás. Boros hirdetőiroda, Budapest VI., Andrassy-ut 54. (Válaszbélyeg) (4154)

Nyugdíjas hölgyek figyelmébe

A „Nyugdíjas Nők Otthonában” Budapesten felvétetnek oly intelligens urinők, kik az intézetben könnyű kézimunkát óhajtanak vállalni. Az ily hölgyek havi 50—60 pengőért teljes és kitűnő ellátásra felvétetnek és külön kerestre is tehetnek szert. Amennyiben hely van az Otthonban más hölgyek is felvétetnek. Jelentkezés az összes személyi adatok közlésével: „Corvinaeum” iroda, Budapest VI., Jókai-utca 20, I. 10. Válaszbélyeg kérünk. (4145)

Fővárosi tanár

elfogad néhány tanuló, fiut vagy leányt, zeneiskolai vagy főiskolai hallgatót havi 65 pengőért teljes ellátásra, correpetálással és felügyelettel. Előkészít magánvizsgára, érettségire, zenét és nyelveket oktat. Ajánlatokat „Dr. Tanár” jeligen kér „Corvinaeum” iroda, Budapest VI., Jókai-utca 20, I. 10. (4145)

Keresek

vendéglőbe kaucióképes embert, ki maga tudná az üzletet vezetni, esetleg társulhatna is. Cim a kiadóban. (4312)

Szent György-tér 4

Irodának, szalonnak s műhelynek megfelelő helyiségek kiadók. Cim: Káldor, Szent György-tér 4 (4263)

Átadandó

fő forgalmu cipészüzlet, műhellyel együtt teljes berendezéssel, havi 1000 leiert, minden befektetés nélkül. Érdeklődni a kiadóhivatalban. (4306)

Jó koszt

Ha háziisan akar étkezni, keresse fel özv. Tóth Zsigmondné ujonnan megnyitott kifizését, Dózsa-u. 2. (4305)

Déli Hírlap

1929 JULIUS 31

LEGUJABB

V ÉVF. 171. SZÁM

Az ügyész megfenyegette a szocialista képviselőket, hogy lenyuzza bőrüket

Tegnap délután tartotta a kamara és szenátus a nyári ülészakban utolsó ülését

Bukarest, július 30.

(Bukaresti tudósítónk telefonjelentése.) A parlament mindkét háza tegnap délután hat órakor befejezte üléseit. A kormánypart az ülés befejezése után értekezletet tartott, amelyen a kormány tagjai felhívták a párttagokat, hogy a nyári szünet alatt tartózkodjanak kerületeikben és világosítsák fel a népet arról a nagy munkáról, amelyet a kormány a parlamenttel együtt kifejtett. A szenátus tagjai este bankettet rendeztek Bratu elnök tiszteletére.

A közigazgatási reformra vonatkozó törvényt a régenstanács tegnap aláírta és az új, szentesített törvény a hivatalos lap mai számában jelenik meg.

A kormány egyébként még a nyári szünet megkezdése előtt lényegesen le szállította a szenátus költségvetését és ugyanerre sor kerül a kamaránál is, amennyiben több parlamenti tisztviselőt leépítenek.

Radaceanu szocialista interpellációt intézett a kamara ülésén a belügyminiszterhez, amelynek adatai valóban szegénytelenek. Apostol Vazul a bacau szocialista szervezet titkára a rendőrségen járt, ahol véletlenül tanuja volt annak, hogy egy Bodozan nevű rendőrkomiszár véresre vert egy letartóztatott egyént.

Ez a súlyosan összevisszavert ember elkeseredésében és fájdalomban hirtelen elővette kését, amellyel elvágta nyakát.

Amikor a rendőrségen látták, hogy ennek az esetnek a szocialista párttitkár is tanuja volt. Obreja rendőrbiztos behívta szobájába, ott véresre verte korbácsával, majd halállal fenyegette meg, ha a látottakról bárkinek egy szót is merne szólni. Ezután letartóztatta a titkárt, akit átkísértette az ügyészségre, ahol Orovei ügyész hallgatta ki.

Az ügyész kijelentette Apostolnak, hogy ne merjék a szocialista képviselőket Bacauba hozni, mert lenyuzza a bőrüket.

Radaceanu a szocialista párt nevében a belügyminisztériumtól sürgős és szigorú vizsgálatot kért ebben az ügyben, egyben bejelentette Pop Cicio házelnöknek, hogy a szocialista képviselők mentelmi jogát súlyosan megsértette a bacau ügyész.

A kamara ülésén Reitter Imre dr. bányászati német képviselő a föld szabad forgalmáról szóló javaslat vitája során nagy beszédet mondott, amelyben rámutatott arra, hogy az agrárreform végrehajtása folyamán a földek kiosztása igazságtalanul történt. Az agrárreform akkor közelíti meg célját, amikor a földet azok birtokába juttatja, akikben megvan az akarat és a kellő erő is ezen földeket megművelni.

Kérdést intéz a kormányhoz, mi történjék azzal a sokezer bányász családdal, amelyek törvényes igényük ellenére sem kaptak földet? Séreimesnek tartja a javaslatnak azt a rendelkezését, amely szerint a kiosztás folyamán kiosztott földeket nem szabad telekkönyvileg megterhelni. Ezt a szakaszt úgy kellene megváltoztatni, hogy ez a házhelyekre ne vonatkozzék, mert a szegény ember részére lehetetlen házat építeni, ha nem kap megfelelő kölcsönt. Kéri, hogy az agrárreform által elkövetett igazságtalanságokat a kormány tegye jóvá.

Michalache kijelentette, hogy a nemzeti parasztpárt mindig azon az állásponton volt, hogy az agrártörvény revízióra szorul és az erre vonatkozó javaslatot a kormány öszre be is terjeszti. Ezután folytatták a miniszteriumok átszervezéséről szóló javaslat tárgyalását.

Michalache kijelentette, hogy a nemzeti parasztpárt mindig azon az állásponton volt, hogy az agrártörvény revízióra szorul és az erre vonatkozó javaslatot a kormány öszre be is terjeszti.

Ezután folytatták a miniszteriumok átszervezéséről szóló javaslat tárgyalását.

Ezután folytatták a miniszteriumok átszervezéséről szóló javaslat tárgyalását.

Mihaiescu képviselő szerint ezzel a javaslattal a kormány tulajdonképpen kiegészíti a közigazgatási reformot.

Jumane szocialista szerint a javaslat nagy jelentőségű és azért szükséges azt még a mostani ülészak alatt elintézni.

A törvényjavaslatok, melyeket a kormány ebben az ülészakban előterjesztett, az államéletben csendes forradalmat jelentenek.

Joaniteanu nemzeti parasztpárti ugyanezek a javaslat előnyeiről beszél.

Andre előadó azt fejtegeti, hogy a kormány a miniszteriumok csökkentésével a személyes érdekeket feláldozza az országos érdekeknek.

Azután Maniu Gyula miniszterelnök szólalt föl. Egy nemzet kulturája, — mondotta — a nép szerveztségében és fegyelmességében tükröződik vissza. Az állami berendezkedésnek alkalmazkodnia kell az új idők szelleméhez. Romániában az eddigi kormányok felismerték ugyan ennek szükségességét, de mégsem cselekedtek semmit. A modern állam a nemzet valamennyi igényének kielégítésére szolgáló eszköz. Tíz évvel az egyesülés után a nemzeti parasztpárti kormány törvényjavaslataival igyekszik ezeknek a követelvényeknek megfelelni. A miniszteriumok reorganizálásáról szóló javaslat befejezése egy törvényciklusnak, amely az állami berendezkedés modernizálásához vezet.

A mostani parlament boldog lehet, hogy ezeket a javaslatokat megszavazhatta, mert azok diésőségére szolgálnak.

A decentralizáció keresztvételével a kormány megteremtette a helyi autonómiát. Végül cáfolta azokat az állításokat, hogy a törvényhozás gyors tempója az evolúció ártalmára volna. Szerinte éppen az evolúció teszi szükségessé a gyors tempót.

A kamara ezután részleteiben is megszavazta a miniszteriumok átszervezéséről szóló javaslatot.

A kamara dé utáni ülésén terjedt el a hír Maniu édesanyja haláláról. Maniu könnyes szemmel állt a folyosón és fogadta a részvétnyilvánításokat. Az ülés megnyitása után a miniszterelnök a szószékre ment és remegő fayo'ozott hangon olvasta fel a régenstanács-i kéziratot az ülészak berekesztéséről.

A parlament eddigi ténykedése — állapítja meg a kézirat — szakadatlan munkában merült ki és ennek eredménye hivatott az állami életnek új szervezetet adni. A királyi kézirat fesorolja a parlament tevékenységét. Külpolitikailag ratifikálta a Németországgal kötött szerződést, a konkordátumot, a görög barátsági egyezményt és a kisántant államaival kötött szövetséget. A Népszövetség előtt a kisebbségi kérdésben helyezkedett megértő álláspontra. A béke érdekében járt el, amikor az állam területi integritása mellett szállott sikra a parlament.

A kézirat második része az eddig megszavazott törvényeket sorolja föl, amelyek az ország regenerációját és a konszolidációt szolgálják. A régenstanács köszönetet mond a parlamentnek munkásságáért.

A kézirat felolvasása után Hatzigan Emil üdvözölte a miniszterelnököt, aki könnyes szemmel állt a tomboló lelkesedés és tapsorkán közepette.

A szenátusban is Maniu miniszterelnök olvasta fel királyi kéziratot — Ezzel a parlamenti ülészak véget ért.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3'08'5, Párisban 15'15

Temesvári magánárfolyamok 1929 július 30-án reggel:

Az Erdélyi Bank és Takarékpénztár R.-T. fiókja (volt Kereskedelmi és Gazdasági Bank) devizaosztályának árfolyamai.

Minden pénznem mellett két számjegy áll. Ezek közül az első a vételt a második az eladást jelzi.

Angol font 817 —, 817½ — Dollár 168'12, 68'46 — Hollandi for. 67'60, 67'85 — Dinár 2'93, 2'96 — Francia frank 6'60, 6'61 — Olasz líra 8'81½, 8'83½ — Cseh kor. 4'98¼, 4'99½ — Német márka 40'17, 40'25 — Osztr. schilling 23'74, 23'79 — Magy. pengő 29'37, 29'43 — Sv. frank 32'42, 32'48

Termenvarak:

Buza 640, vjbuza 616, tengeri 605, árpa 430, zab 430, rozs 430 korpa 390 lei száz kilónkint. Répa kilója 11 lei.